

Vlaams
Parlement

ingediend op **19-A** (2020-2021) – Nr. 2-J
17 juni 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Maaïke De Rudder en Elke Sleurs
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing van de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2021

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Lorin Parys, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;
Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;
Maaïke De Rudder, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;
Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;
Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;
Gweny De Vroe, Emmily Talpe;
Johan Danen, Celia Groothedde;
Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

Documenten in het dossier:

- 19-A** (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2-A t.e.m. I: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie
- 18-A** (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 17-A** (2020-2021) – Nr. 1: Algemene toelichting
- 20-A** (2020-2021) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de aanpassing van de begroting
- 812** (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet

INHOUD

1. Toelichting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.....	4
2. Bespreking	5
3. Stemming	6

Bijlage: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding besprak het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021 tijdens haar vergaderingen van 8 en 15 juni 2021.

Op dinsdag 8 juni 2021 gaf minister Wouter Beke een toelichting waarna de leden de kans kregen om vragen schriftelijk in te dienen. Het antwoord op die vragen werd voor de vergadering van 15 juni 2021 reeds ter beschikking gesteld van de leden. De bespreking verliep bijgevolg op basis van het schriftelijke antwoord van minister Wouter Beke.

De schriftelijke vragen en antwoorden zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Deze commissievergaderingen werden als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Na akkoord van het Vlaams Parlement wordt er in 2021 gestart met een experimentele begrotingsaanpassing. Minister *Wouter Beke* verduidelijkt dat het administratieve proces anders verliep met volgende begrotingstechnische bijstellingen: bijstelling van de ontvangstenzijde volgens de meest recente economische parameters, actualisering van een aantal belangrijke uitgavenposten op basis van uitvoeringsgegevens en gewijzigde parameters, compensaties en het verwerken van een aantal centrale aanpassingen, onder andere de index en de verdeling van de endogene groei. Deze bijstellingen zijn nodig om een correcter beeld te geven van de Vlaamse begroting, maar omvatten geen nieuwe brede beleidsenveloppes.

Bij deze begrotingsaanpassing zijn er geen gedetailleerde beleids- en begrotings-toelichtingen zoals bij een begrotingsopmaak of -uitvoering. De experimentele fase was een noodzakelijke voorwaarde om bij de betrokken administraties tijd vrij te maken voor de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsuitvoering 2020. Deze werkwijze maakt een evaluatie en eventuele bijsturingen mogelijk alvorens de wijzigingen structureel te verankeren in het decreet Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Bij de begrotingsopmaak werden de corona-uitgaven geraamd op 1 miljard euro. Bij de begrotingsaanpassing werd de coronaprovisie verhoogd met 850 miljoen euro. Gelet op de urgentie van de bijstelling wordt gelijktijdig een begrotingsberaadslaging ingediend in overleg met het Rekenhof. Dat laat toe middelen te herverdelen vanuit de coronaprovisie.

Bij Opgroeien Regie neemt het budget voor de uitvoering van het groeipakket bij de begrotingsaanpassing 2021 toe met 68,2 miljoen euro tot een totale beleidsenveloppe van 4,1 miljard euro. De voornaamste bewegingen zijn 20,7 miljoen euro voor de evolutie van de vaste rechten, 17,8 miljoen euro voor de selectieve participatietoeslag en 29,5 miljoen euro voor regularisaties van vorige jaren.

In de ouderenzorg neemt het totale budget voor de tegemoetkomingen van de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf toe met 12 miljoen euro bij de begrotingsaanpassing. Deze toename is voornamelijk te wijten aan de aangroei van het aantal woongelegenheden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf, waarvoor er 13,2 miljoen euro extra is bijgekomen. De daling in het aantal rechthebbenden op een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood en een lager dan geraamde gemiddelde tegemoetkoming leiden ertoe dat het budget bij de begrotingsaanpassing 2021 met 30,7 miljoen euro daalt ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

In de Vlaamse sociale bescherming kent ook het zorgbudget voor zwaar zorg-behoevenden een daling van ongeveer 8,2 miljoen euro. Deze daling is voornamelijk te wijten aan de afname van het gemiddelde stijgingspercentage in de mantel- en thuiszorg ten opzichte van de begrotingsopmaak 2021.

2. Bespreking

Het is *Maurits Vande Reyde* opgevallen dat niet alle fracties vooraf schriftelijke vragen hebben ingediend. *Stefaan Sintobin*, commissievoorzitter, wijst hem erop dat dit tot de verantwoordelijk van de fracties behoort.

Ann De Martelaer leest in het antwoord op haar vragen dat de relancemiddelen ingezet zullen worden voor het uitbreidingsbeleid voor personen met een handicap. Staat het vast dat er ook in 2022 en 2023 relancemiddelen ter beschikking zullen zijn?

De woonzorgcentra worden voor 41,8 miljoen euro gefinancierd uit de coronaprovisie. Hoe verhoudt dat bedrag zich tot de 33,7 miljoen euro die in de begroting zijn ingeschreven?

Tussen 1 april en 31 december 2021 is er 104 miljoen euro nodig, wat het budget voor 2021 overstijgt. Er wordt advies ingewonnen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Wanneer heeft de Vlaamse Regering deze beslissing genomen?

Minister *Wouter Beke* antwoordt dat de relancemiddelen zijn uitgetrokken voor de periode 2021-2022. De Vlaamse Regering zal op het gepaste moment van gedachten moeten wisselen over de periode 2023-2024. Het was de bedoeling om dit reeds te bespreken tijdens de vergadering van de Vlaamse Regering van vrijdag 11 juni 2021. Een ander dossier eiste toen evenwel alle aandacht op. De bedoeling is om hiervoor vanaf 2023 gebruik te maken van de reguliere kredieten.

Hij beaamt voor de woonzorgcentra meer middelen nodig te hebben dan begroot. Het gaat concreet om middelen uit de coronaprovisie en relancemiddelen. De Vlaamse Regering zal ook hier van gedachten moeten wisselen over de komende periode.

Ann De Martelaer zegt dat nu bijkomende middelen vrijmaken voor personen met een handicap impliceert dat die middelen ook de komende jaren nodig zullen zijn. Aangezien daar geen zekerheid over bestaat, begeeft de minister zich op glad ijs.

Minister *Wouter Beke* zegt dat deze Vlaamse Regering tegen het einde van de regeerperiode 270 miljoen euro extra wou investeren in deze sector. Daarvoor volgt hij twee sporen: extra middelen en hervormingen om het systeem beheersbaar te maken. In de aanloop naar de verkiezingen van 2019 is gezegd dat 1,6 miljard euro nodig is bij ongewijzigd beleid, een bedrag dat te hoog is, gezien de talrijke andere zorgnoden. De minister volgt de twee sporen in het volle besef dat hij de middelen niet onmiddellijk kan besteden omdat hij zo weliswaar problemen uit het verleden oplost maar tegelijk nieuwe problemen veroorzaakt in de toekomst. Zodra hij daarvoor een oplossing heeft, zal hij er in het Vlaams Parlement tekst en uitleg over geven.

Hannes Anaf was bij de begrotingsopmaak tevreden dat het uitbreidingsbudget naar voren werd geschoven maar vroeg toen tegelijk een bestedingsplan om die middelen effectief te kunnen uitgeven (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 15/5-J). Hij moet nu zijn vraag naar een bestedingsplan herhalen. Mensen die nog steeds wachten op een budget zijn kwaad omdat er is beloofd de extra middelen naar voren te schuiven zodat het uitbreidingsbeleid al in 2021 volledig kan ingaan.

Maurits Vande Reyde zegt dat de discussie bij de begrotingsopmaak draaide rond de vraag of het uitbreidingsbeleid budgettair was vrijgemaakt. Er is beslist de stap richting 270 miljoen euro reeds in 2021 te zetten, wat impliceert dat het vooruitgeschoven budget extra gebudgetteerd moest worden in de begroting voor 2021. Daarvoor is gebruikgemaakt van de onderbenutting. De oppositie had daar twijfels over maar er is een engagement om die middelen toe te wijzen.

Een andere discussie gaat over de vastlegging van die middelen om mensen van de wachtlijst te halen. De spreker is net als Hannes Anaf en Ann De Martelaer van oordeel dat daar werk van moet worden gemaakt. De terechte noodkreten van de voorbije weken steunen zijn pleidooi voor een totaalaanpak zodat wie niet meteen van de wachtlijst verdwijnt ook perspectief krijgt op een oplossing. Het is niet alleen zaak om snel dossiers af te ronden maar ook om een oplossing te vinden voor de minderjarige personen met een handicap, voor de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen of voor de huidige persoonlijke assistentiebudgetten (PAB's). Daarnaast is er de vraag welke prioriteitengroepen worden aangepakt. Wat met de grote groep mensen in prioriteitengroep 3? Dat dit alles langer duurt dan gepland heeft te maken met de gewenste totaalaanpak.

Hannes Anaf zegt dat de middelen die worden vrijgemaakt dankzij onderbenutting ook in de uitgaven van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) moeten worden ingeschreven. Daarnaast moeten de ingeschreven middelen ook worden uitgegeven, want daar zitten veel mensen op de wachten. Er is beloofd om het volledige uitbreidingsbeleid naar voren te schuiven, maar in juni 2021 is dat nog niet gerealiseerd. De spreker gelooft niet dat het volledige uitbreidingsbudget in 2021 toegewezen zal worden.

Minister *Wouter Beke* zegt dat deze middelen net zoals de relancemiddelen zullen worden ingeschreven in een herverdelingsbesluit.

Er is beslist de opbouw van de uitbreidingsmiddelen naar voren te schuiven van 2024 naar 2021. In de begroting van 2021 is 45 miljoen euro effectief vrijgemaakt om de wachtlijsten weg te werken. De vraag waarom er nog niets gebeurd is, is bijgevolg onterecht. De minister beaamt dat dit bedrag onvoldoende is. Hij heeft een plan voorbereid dat hij met de Vlaamse Regering zal bespreken. Het is perfect mogelijk om middelen naar voren te trekken maar hij wil in de eerste plaats perspectief bieden aan de mensen die de komende jaren dankzij automatische rechten-toekenning en aangroei van middelen in aanmerking komen.

Hannes Anaf deelt deze bezorgdheid. Hij heeft al bij de opmaak van de begroting voor 2021 gewaarschuwd voor de automatische rechtentoekenning.

3. Stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen en het gedeelte van de begrotingstabel van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021 (zie opsplitsing als elektronische bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie *Parl.St.* VI.Parl. 2020-21 nr. 19-A/4) worden bij indicatieve stemming met 9 stemmen tegen 6 aangenomen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Maike DE RUDDER
Elke SLEURS,
verslaggevers